

Nr 247.

Av herr **Lindhagen**, om *vidgande av riksdagens omedelbara befattning med utrikesärendena.*

Tillfället är uppfordrande att i anknytning till inrättandet av ett utrikesutskott befästa och vidga riksdagens omedelbara befattning med utrikesärenden icke blott genom protokollsföring, på sätt ovan föreslagits, utan även genom de i motionerna nr 215 och 216 i första kammaren vid 1924 års riksdag väckta och i motionen 208 motiverade framställningar (se motionen nr 243).

Det hemställes således, med åberopande av nämnda motioner,

1) att riksdagen ville för sin del besluta sådan ändring i § 12 regeringsformens bestämmelser om överenskommelser med främmande makt, *att även utrikesutskottet eller någon av riksdagens kamrar äga påfordra dylik överenskommelses framläggande för riksdagen, att riksdagen beredes tillfälle att yttra sig om överenskommelse redan före dess ingående och prövningen sålunda ej annat än i oundgängliga fall inskränkes till ratificering av en redan preliminärt träffad överenskommelse och att andra stycket i nämnda lagrum om rätt att i visst fall träffa överenskommelse av större vikt utan riksdagens godkännande måtte utgå; kunnande med iakttagande härav ifrågavarande paragraf erhålla ungefär följande lydelse:*

»Konungen äger ingå överenskommelse med främmande makt, sedan statsrådet däröver blivit hört. Sådan överenskommelse skall, där den angår fråga, som riksdagen enligt denna regeringsform äger allena eller med Konungen avgöra, eller, utan att den angår sådan fråga, är av större vikt, framläggas för riksdagen till godkännande; och skall i överenskommelsen intagas förbehåll, varigenom dess giltighet göres beroende av riksdagens bifall. I sådan fråga, som nu sägs, bör så vitt möjligt även riksdagens yttrande inhämtas före avgörandet. Avslutes sedan överenskommelsen i full överensstämmelse med riksdagens mening, erfordras ej, att ärendet ånyo framläggas för riksdagen till godkännande.

Varje överenskommelse med främmande makt skall, på sätt ovan sägs, underställas riksdagen för yttrande eller godkännande, när utrikesutskottet eller någon av riksdagens kamrar fordrar det.»

2) att riksdagen ville för sin del besluta sådan ändring i § 56 riksdagsordningen, att även utrikesutskottet eller någon av riksdagens kamrar äger påkalla sådant meddelande, som i nämnda paragraf sägs och att ledamot av kammare må ej blott yttra sig över vad sålunda meddelats utan även väcka förslag till uttalande och påkalla beslut därom; kunnande med iakttagande härav berörda lagrum erhålla ungefär följande lydelse:

»Prövar Konungen lämpligt att i fråga, som angår rikets förhållande till främmande makt, eller i annat ärende av större intresse meddelande muntligen göres till riksdagen, tillkommer det statsrådsledamot, som Konungen därtill förordnar, att i vardera kammaren framföra meddelandet. Sådant meddelande till riksdagen, som ovan sägs, skall ock göras, när utrikesutskottet eller någon av riksdagens kamrar påfordrar det.

Ej vare ledamot av kammaren förmenat att yttra sig över vad sålunda meddelats, och må ledamot jämväl kunna väcka förslag till uttalande av kammaren i ärendet och däröver påkalla kammarens beslut.

Konungen äger bestämma, att i fall, som här avses, kamrarnas sammanträden hållas inom lyckta dörrar.»

Stockholm den 20 februari 1933.

Carl Lindhagen.